

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 285

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 27 aprilie 2012

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
366.	— Decret pentru desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru.....	2
D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E		
	Decizia nr. 156 din 23 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor	2—5
	Decizia nr. 159 din 23 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	5—8

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (1), ale art. 94 lit. c), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 103 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se desemnează domnul Victor-Viorel Ponta în calitate de candidat la funcția de prim-ministru, pentru a cere votul de încredere al Parlamentului asupra programului și listei noului Guvern, potrivit art. 103 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂSESCU

București, 27 aprilie 2012.

Nr. 366.

D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****D E C I Z I A N r. 156**

din 23 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 8.106/99/2010 și

care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.167D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cererii depuse la dosar de către partea Cristian Constantin Zăinescu, prin care solicită acordarea unui termen de judecată, pentru a i se da posibilitatea de a fi reprezentat prin avocat.

Reprezentantul Ministerului Public se opune amânării cauzei, considerând că partea a avut suficient timp pentru angajarea unui apărător.

Curtea, deliberând, în temeiul art. 14 din Legea nr. 47/1992, coroborat cu art. 156 alin. 1 din Codul de procedură civilă, respinge cererea de acordare a unui termen de judecată și constată cauza în stare de judecată.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.245D/2011, nr. 1.266D/2011, nr. 1.268D/2011 și

nr. 1.457D/2011, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată din oficiu de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 8.147/99/2010, nr. 8.148/99/2010, nr. 7.908/99/2010 și nr. 7.146/99/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect al cauzelor, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 1.245D/2011, nr. 1.266D/2011, nr. 1.268D/2011 și nr. 1.457D/2011 la Dosarul nr. 1.167D/2011, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 27 și 30 septembrie 2011 și din 25 octombrie 2011, pronunțate în dosarele nr. 8.106/99/2010, nr. 8.147/99/2010, nr. 8.148/99/2010, nr. 7.908/99/2010 și nr. 7.146/99/2010, **Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de instanța de judecată, din oficiu, în cauze având ca obiect soluționarea unor recursuri formulate de Casa Județeană de Pensii Iași împotriva unor sentințe ale Tribunalului Iași, prin care au fost admise cererile contestatarilor întemeiate pe Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, reținându-se, în esență, că prin reducerea pensiilor speciale în baza Legii nr. 119/2010 au fost încălcate dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale consideră că textele de lege criticate contravin următoarelor dispoziții din Constituție: art. 47 alin. (2) referitor la dreptul la pensie, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, prin raportare la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, invocă cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 30 mai 2000, pronunțată în Cauza *Carbonara și Ventura împotriva Italiei*, Hotărârea din 22 martie 2001, pronunțată în Cauza *Streletz, Kessler și Krenz împotriva Germaniei*, Hotărârea din 18 iunie 1971, pronunțată în Cauza *De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei*, Hotărârea din 27 martie 2003, pronunțată în Cauza *Scordino împotriva Italiei*, Hotărârea din 16 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Gaygusuz împotriva Austriei*, Hotărârea din 26 noiembrie 2002, pronunțată în Cauza *Buchen împotriva Cehiei*, Hotărârea din 12 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Stec și alții împotriva Regatului Unit*, Hotărârea din 12 octombrie 2004, pronunțată în Cauza *Kjartan Asmundsson împotriva Islandei*, Hotărârea din 12 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Muller împotriva Austriei*, Hotărârea din 18 noiembrie 2004, pronunțată în Cauza *Pravednaya împotriva Rusiei*, Hotărârea

din 20 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *Pressos Compania Naviera SA și alții împotriva Belgiei* și Hotărârea din 18 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Andrejeva împotriva Letoniei*.

În acest sens, arată, în esență, că dreptul la pensie constituie un „bun” în sensul arătat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, astfel că se bucură de protecția art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Prin urmare, recalcularea, prin reducerea substanțială a pensiilor ocupaționale, chiar dacă operează pentru viitor, constituie o încălcare a dreptului de proprietate ce are semnificația exproprierii.

De asemenea, arată că art. 47 alin. (2) din Constituție nu distinge între pensia contributivă și cea necontributivă, ceea ce conduce la concluzia că pensia stabilită printr-o lege în vigoare la data deschiderii drepturilor la pensie reprezintă un drept constituțional, iar cuantumul său nu poate fi diminuat printr-o lege ulterioară. Dispozițiile de lege criticate însă au semnificația nerecunoașterii de către stat a principiilor prevăzute anterior, care au stat la baza calculării pensiilor ocupaționale, ceea ce afectează stabilitatea circuitului civil și aduce atingere drepturilor câștigate.

Mai mult, consideră că se aduce atingere și dispozițiilor art. 53 din Constituție, întrucât din cuprinsul expunerii de motive a Legii nr. 119/2010 nu rezultă nici că măsurile bugetare se impun și nici faptul că acestea ar fi proporționale cu situația care le-a determinat. În plus, restrângerea dreptului la pensie nu are un caracter temporar. În sfârșit, susține că interesul public urmărit, respectiv asigurarea unui sistem unitar de pensii, încalcă principiul proporționalității, consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și de Constituție, prin aceea că rupe justul echilibru ce trebuie păstrat între protecția proprietății și cerințele interesului general prin privarea de dreptul de a beneficia de pensie în cuantumul garantat de dispozițiile Legii nr. 96/2006 privind statutul deputaților și al senatorilor.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 1.264/2011 și nr. 1.269/2011.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 1 lit. f): „Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele categorii de pensii, stabilite pe baza legislației anterioare, devin pensii în înțelesul Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu

modificările și completările ulterioare: [...] f) pensiile de serviciu ale deputaților și senatorilor.”;

— Art. 2: „(1) Pensiile de serviciu anticipate și anticipate parțiale dintre cele prevăzute la art. 1 devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pensiile anticipate de serviciu dintre cele prevăzute la art. 1 lit. c) și f) devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pensiile de invaliditate și pensiile de urmaș dintre cele prevăzute la art. 1 devin pensii de invaliditate, respectiv pensii de urmaș, în înțelesul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pensiile de serviciu, altele decât cele menționate la alin. (1)—(3), dintre cele prevăzute la art. 1, devin pensii pentru limită de vârstă în înțelesul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 3: „(1) Pensiile prevăzute la art. 1, stabilite potrivit prevederilor legilor cu caracter special, convenite sau aflate în plată, se recalculează prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, utilizând algoritmul de calcul prevăzut de Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situația pensiilor dintre cele prevăzute la alin. (1), care au fost stabilite în baza legilor speciale, pensia din sistemul public se determină considerându-se a fi îndeplinite condițiile de acordare prevăzute de Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se elaborează metodologia de recalculare a pensiilor prevăzute la art. 1, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”;

— Art. 4: „(1) Recalcularea pensiilor prevăzute la art. 1 se realizează de către instituțiile în evidența cărora se află persoanele beneficiare, după cum urmează:

a) într-o perioadă de 5 luni de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 3 alin. (3), pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit. a) și b);

b) într-o perioadă de 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 3 alin. (3), pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit. c)—h).

(2) Cuantumul pensiilor recalculate potrivit prevederilor alin. (1) se stabilește în baza punctajului mediu anual, determinat potrivit prevederilor Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, și se plătește de la data de întâi a lunii următoare expirării perioadei de recalculare prevăzute la alin. (1) lit. a) sau b), după caz.”;

— Art. 5: „(1) Prevederile art. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător și pensiilor stabilite potrivit prevederilor Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru pensiile prevăzute la art. 1 lit. a) sau b), punctajul mediu anual realizat se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale ale persoanelor la 20 de ani reprezentând stagiul complet de cotizare.

(3) La cuantumul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. a) sau b), stabilite ca urmare a procesului de recalculare, se aplică prevederile art. 11 teza a III-a din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul pensiilor prevăzute la alin. (1), pentru perioadele care constituie stagiul de cotizare și pentru care nu pot fi dovedite venituri de natură salarială, la determinarea punctajului

mediu anual se utilizează salariul mediu brut pe economie din perioadele respective.”;

— Art. 12: „Persoanele ale căror drepturi la pensie sunt stabilite, în condițiile legii, ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi supuse automat procesului de recalculare, astfel cum este reglementat de prezenta lege.”

Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale consideră că textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 47 alin. (2) referitor la dreptul la pensie, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, prin raportare la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepția fiind ridicată din oficiu de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, prin Decizia nr. 1.579 din 13 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 17 ianuarie 2012, constatând că aceasta este neîntemeiată.

Cu acel prilej, Curtea a reținut că, în ceea ce privește critica referitoare la existența unui tratament juridic diferențiat între magistrați, pe de o parte, și parlamentari, pe de altă parte, argumentele invocate de autorii excepției vizează existența unor obligații și incompatibilități asemănătoare, ceea ce, în opinia acestora, impune instituirea unei reglementări identice.

Curtea apreciază însă că cele două categorii comparate de beneficiari ai dreptului la pensie se află în situații obiectiv diferite. Astfel, existența unor interdicții sau incompatibilități asemănătoare nu este de natură să pună un semn de egalitate între activitatea și statutul magistraților în raport cu cele ale parlamentarilor. În timp ce magistratul, aflat în exercițiul profesiei sale, dedicată îndeplinirii justiției, este ținut de o serie de obligații care asigură imparțialitatea actului de justiție, ca o trăsătură definitorie a acestuia, interdicții care se întind pe întreaga carieră în justiție, parlamentarul, chemat să reprezinte poporul în cadrul autorității legiuitoare, este ținut numai pe perioada exercitării mandatului de anumite interdicții care urmăresc asigurarea unui vot cât mai ferit de influența unor interese personale. În acest din urmă caz însă nu se poate vorbi de o imparțialitate absolută, așa cum se cere în justiție, amprenta politică fiind de esența opțiunii votului parlamentar.

De altfel, Curtea constată că însăși afirmația potrivit căreia magistrații și parlamentarii se supun unui statut asemănător este infirmată de dispozițiile constituționale. Astfel, dacă art. 125 alin. (3) din Constituție prevede că „Funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”, dispoziție identică și pentru procurori [art. 132 alin. (2)] și judecătorii Curții Constituționale (art. 144), potrivit art. 71 alin. (2) din același act normativ fundamental, „Calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului”.

Prin urmare, chiar dacă cele constatate cu privire la statutul și activitatea parlamentarilor au reprezentat și pot reprezenta în viitor temeuri ale acordării unei pensii de serviciu, Curtea reține că aceste temeuri sunt diferite de cele reținute cu privire la magistrați prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010 și care au determinat acordarea în continuare a pensiilor de serviciu.

Totodată, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, că „pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia

contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială”. Acordarea acestui supliment, neavând ca temelie contribuția la sistemul de asigurări sociale, „ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia”.

Prin urmare, dobândirea dreptului la pensie specială „nu poate fi considerată ca instituind o obligație *ad aeternum* a statului de a acorda acest drept, singurul drept câștigat reprezentând doar prestațiile deja realizate până la intrarea în vigoare a noii reglementări și asupra cărora legiuitorul nu ar putea interveni decât prin încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție. [...] Conformându-se dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, textele de lege criticate afectează pensiile speciale doar pe viitor, și numai în ceea ce privește cuantumul acestora. Celelalte condiții privind acordarea acestora, respectiv stagiul efectiv de activitate în acea profesie și vârsta eligibilă, nu sunt afectate de noile reglementări. De asemenea, Legea

privind instituirea unor măsuri în domeniul pensiilor nu se răsfrânge asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie *facta praeterita*”.

Curtea a mai statuat că „partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de «bun», ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația expropriării”.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. f), art. 2—5 și art. 12 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 8.106/99/2010, nr. 8.147/99/2010, nr. 8.148/99/2010, nr. 7.908/99/2010 și nr. 7.146/99/2010.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 159

din 23 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Gagu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și

ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Laurenția Pârlitu (fostă Irimia) în Dosarul nr. 6.475/2/2011 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.326D/2011.

La apelul nominal răspunde partea Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilierul juridic Mihaela Jugaru, cu delegație depusă la dosar. Lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.400D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 24/2008 și ale Legii nr. 293/2008, excepție ridicată de Elena Mogoș în Dosarul nr. 12.457/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde partea Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilierul juridic Mihaela Jugaru, cu delegație depusă la dosar. Lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul părții și cel al Ministerului Public arată că sunt de acord cu măsura conexării.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 1.400D/2011 la Dosarul nr. 1.326D/2011, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă, cu titlu exemplificativ, deciziile nr. 815/2009, nr. 1.502/2009 și nr. 267/2009 ale Curții Constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, neintervenind elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 noiembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 6.475/2/2011, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.**

Excepția a fost ridicată de Laurenția Pârlitu (fostă Irimia) într-o cauză având ca obiect o acțiune în constatare.

Prin Sentința civilă nr. 5.746 din 10 octombrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 12.457/2/2010, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 și ale Legii nr. 293/2008.**

Excepția a fost ridicată de Elena Mogoș într-o cauză având ca obiect o acțiune în constatare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece dau dreptul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității de a desfășura o activitate juridicțională, cu finalitate represivă, discriminatorie și abuzivă.

Arată că, pentru a nu se încălca art. 126 alin. (6) din Constituție, instanțele de contencios administrativ nu pot avea competența de a se pronunța asupra unor aspecte sau fapte ce țin de regulamentele sau comandamentele militare, fapte întreprinse în cadrul atribuțiilor de serviciu de către ofițerii fostului Departament al Securității Statului.

De asemenea, este susținută încălcarea prezumției de nevinovăție și a principiilor universalității și egalității în drepturi cu privire la toți lucrătorii fostei Securități. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, prin art. 2 lit. a), lasă loc unei interpretări abuzive punând semnul egalității între calitatea de lucrător al Securității și desfășurarea activității prin care s-au suprimat ori îngreunat drepturi și libertăți fundamentale ale omului și creează premisele unei forme de răspundere morală și juridică.

Potrivit autorilor excepției, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității trebuie să fie o autoritate administrativă autonomă, fără atribuții jurisdicționale, unicul scop al acesteia fiind de a permite cetățeanului accesul la propriul dosar, în calitatea sa de „depozitar și administrator” al documentelor întocmite de fosta Securitate.

Contrar art. 126 alin. (5) și art. 24 din Constituție, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității se substituie unei instanțe judecătorești, exercitând o jurisdicție specifică în cadrul căreia se administrează probe și se dă un verdict privind calitatea de lucrător al Securității, în timp ce persoana vizată nu are posibilitatea de a se apăra în fața Colegiului Consiliului. Precizează că instanța de contencios administrativ are doar un rol formal, întrucât nu face altceva decât să certifice ulterior ceea ce a constatat această autoritate.

Autorii consideră totodată că, prin introducerea unei acțiuni în constatare, fără a avea o legitimare procesuală activă, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității se subrogă în dreptul cetățeanului de a avea acces liber la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime și se substituie instituției Avocatul Poporului. Astfel, prin art. 8 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 se realizează o extindere nepermisă a sferei titularilor dreptului de acces liber la justiție, dincolo de limitele sale constituționale. Cu alte cuvinte, prevederile legale criticate convertesc dreptul de acces liber la justiție într-o obligație.

De asemenea, autorii excepției susțin că desemnarea, inițial, a Tribunalului București — Secția contencios administrativ și, ulterior, a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ, ca unică instanță judecătorească competentă în ceea ce privește acțiunile în constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității, este neconstituțională, de vreme ce adevărurile prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 din actul normativ criticat pot fi contestate de orice persoană interesată în fața instanței de contencios administrativ competente teritorial. Pe de altă parte, persoanei verificate i se îngreunează posibilitatea exercitării dreptului la apărare în fața unei instanțe de judecată apropiate de domiciliul său.

În fine, autorii precizează că prin reglementarea voit contradictorie, cuprinsă în art. 10 alin. (2), referitoare la instanța competentă în soluționarea contestațiilor formulate împotriva adevărurilor prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9, comparativ cu cea menționată la art. 11 alin. (1) din ordonanța de urgență privind instanța judecătorească competentă să soluționeze acțiunea în constatare introdusă de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, se creează o inegalitate de tratament juridic, contrară dispozițiilor art. 16 din Constituție.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal consideră că argumentele invocate nu relevă existența unui conflict între prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată prin Legea nr. 293/2008, și dispozițiile Constituției. De asemenea, invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale, cu referire la decizii prin care au fost respinse excepții de neconstituționalitate ce vizau actul normativ în ansamblul său, spre exemplu, Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, Decizia nr. 815 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 11 iunie 2009, Decizia nr. 1.502 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 20 noiembrie 2009.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului arată că își menține punctul de vedere reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 436/2010, nr. 1.512/2009, nr. 530/2009, nr. 815/2009, nr. 1.503/2009 și nr. 127/2010, exprimat

în sensul constituționalității prevederilor legale ce formează obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, precum și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008.

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) privind statul de drept, democratic și social, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 23 privind libertatea individuală, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 30 privind libertatea de exprimare, art. 52 alin. (1) privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 54 privind fidelitatea față de țară, art. 55 privind apărarea țării, art. 57 privind exercitarea drepturilor și a libertăților, art. 58 alin. (1) privind numirea și rolul Avocatului Poporului și art. 126 privind instanțele judecătorești.

De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege*, art. 8 — *Dreptul la respectarea vieții private și de familie*, art. 9 — *Libertatea de gândire, de conștiință și de religie*, art. 10 — *Libertatea de exprimare*, art. 14 — *Interzicerea discriminării* și art. 17 — *Interzicerea abuzului de drept* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile legale criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat din perspectiva unor critici asemănătoare celor formulate în prezenta cauză.

Astfel, Curtea a reținut în mod constant că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 a produs o modificare substanțială a regimului juridic aplicabil persoanelor în legătură cu care s-a constatat că sunt colaboratori sau lucrători ai Securității, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 46 din 20 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 8 martie 2011, și Decizia nr. 1.309 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 29 noiembrie 2011).

De asemenea, Curtea a observat că, urmărind să înlăture orice echivoc de natură să genereze interpretări speculative, susceptibile de a aduce atingere onoarei și demnității persoanei, legiuitorul a înțeles să dedice întregul art. 2 din ordonanța de urgență definirii termenilor cu care aceasta operează (a se vedea Decizia nr. 1.074 din 8 septembrie 2009, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 690 din 14 octombrie 2009).

Pe de altă parte, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 a realizat o reconfigurare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții jurisdicționale, ale cărei acte privind accesul la dosar și deconspirarea Securității sunt supuse controlului instanțelor de judecată. Așadar, în condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității este introdusă la o instanță de judecată a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu sunt de natură să confere Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității rolul de instanță extraordinară (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 436 din 15 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 9 iunie 2010).

Totodată, Curtea a reținut că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu sunt de natură a încălca dreptul la apărare, părțile având, deopotrivă, posibilitatea de a uza de garanțiile prevăzute de legea procesuală civilă pentru a-și susține poziția asupra problemelor de fapt și de drept.

În plus, din analiza prevederilor art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 Curtea a constatat că acestea permit instanței de contencios administrativ ca, în cadrul acțiunii în constatare cu care a fost sesizată, să uzeze de toate mijloacele procedurale în cadrul procesului, pentru stabilirea adevărului. Așadar, într-o acțiune în constatare a calității de lucrător sau colaborator, promovată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pârâtul nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul pe baza căruia să pronunțe soluția. Constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității trebuie să fie rezultatul unei analize minuțioase din partea instanței asupra întregului material depus de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (a se vedea Decizia nr. 815 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 11 iunie 2009, Decizia nr. 760 din 7 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 20 septembrie 2011).

Cu privire la critica referitoare la competența exclusivă a unei singure instanțe de soluționare a cauzelor având ca obiect constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității, și anume Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, Curtea Constituțională a observat că, potrivit art. 126 alin. (1) și (2) din Constituție, justiția se realizează prin instanțele judecătorești, a căror competență este stabilită numai prin lege. Or, prevederile legale criticate corespund pe deplin exigențelor constituționale invocate, inclusiv celor prevăzute de art. 126 alin. (5) referitor la interdicția înființării de instanțe extraordinare (a se vedea Decizia nr. 1.194 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 4 noiembrie 2009).

De asemenea, Curtea a constatat netemeinicia criticilor referitoare la nesocotirea dispozițiilor constituționale care statuează cu privire la rolul Avocatului Poporului de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice. Posibilitatea pe care o are Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității de a promova acțiuni în constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității nu reprezintă o substituție a acestuia în atribuțiile Avocatului Poporului. Această instituție dispune de mecanisme specifice, determinate în mod cuprinzător și detaliat în legea sa de organizare și funcționare, de natură să asigure în mod eficient realizarea rolului său constituțional.

În același timp, Curtea nu a reținut nici critica referitoare la pretinsa încălcare a principiului liberului acces la justiție ca urmare a subrogării Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității în dreptul cetățeanului care se consideră vătămat prin acțiunile abuzive ale unor lucrători din fosta Securitate de a avea acces liber la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

Astfel cum a statuat deja Curtea în jurisprudența sa, prevederile art. 1 alin. (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 sunt edificatoare în acest sens, conferind persoanei, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de Securitate, precum și, după caz, soțului supraviețuitor și rudelor până la gradul al patrulea inclusiv ale persoanei decedate ori moștenitorilor săi testamentari dreptul de a afla identitatea lucrătorilor Securității și a colaboratorilor acesteia care au contribuit cu informații la completarea dosarului și, de asemenea, de a solicita verificarea calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului. Din cuprinsul acestor dispoziții legale se desprinde concluzia potrivit căreia Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității acționează inclusiv la cererea persoanelor îndreptățite, astfel că nu se pune problema nesocotirii dreptului acestora de liber acces la justiție (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 608 din 12 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 21 iulie 2011).

Totodată, Curtea a constatat că este lipsită de orice fundament critica privind nerespectarea principiului egalității în drepturi, susținută din perspectiva stabilirii instanțelor de contencios administrativ competente teritorial să judece contestațiile formulate împotriva adeverințelor prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 din ordonanța de urgență, de vreme ce art. 10

alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, astfel cum a fost modificat prin articolul unic pct. 16 din Legea nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008, stabilește, fără echivoc, că „Adeverințele prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 [...] pot fi contestate la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București de către orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la publicarea lor” (a se vedea Decizia nr. 1.560 din 6 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 80 din 1 februarie 2012).

De altfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu instituie niciun privilegiu sau nicio discriminare pe criterii arbitrare, fiind aplicabilă tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei (a se vedea Decizia nr. 760 din 7 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 20 septembrie 2011).

Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, cele statuate prin deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

În final, Curtea constată că celelalte dispoziții constituționale și convenționale invocate nu au relevanță pentru soluționarea prezentei cauze.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Laurenția Pârlitu (fostă Irimia) în Dosarul nr. 6.475/2/2011 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și de Elena Morgoș în Dosarul nr. 12.457/2/2010 al aceleiași instanțe judecătorești.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Simina Gagu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

